

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP-4110-01-04/2012

Warszawa, dnia **16** lipca 2012 r.

Pani
Olga Muniak
Wójt Gminy Jabłonna

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła, w terminie od 14 maja do 20 czerwca 2012 r., kontrolę planowania i realizacji przez Gminę Jabłonna (zwaną dalej „Gminą”) zadań w zakresie oświetlenia przestrzeni publicznej w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 20 czerwca 2012 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wójt wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości², realizację i planowanie przez Gminę zadań w zakresie objętym kontrolą.

Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności wywiązywanie się z obowiązku finansowania oświetlenia ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie Gminy, w tym zapewnienie modernizacji i uzupełnienia punktów oświetleniowych.

Stwierdzone w toku kontroli NIK nieprawidłowości polegały na:

- niedokonaniu aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia Gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, (zwanego dalej „Projektem założeń”), w terminie określonym w art. 17 ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw³, (zwanej dalej „ustawą zmieniającą Pe”);

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm. oraz na podstawie art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.) stanowiącym, że do postępowań kontrolnych niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy sporządzeniem wystąpienia pokontrolnego, stosuje się dotychczasowe przepisy.

² Przy ocenie realizacji zadań gminy z zakresu oświetlenia miejsc publicznych zastosowano trzystopniową skalę ocen, tj: ocenę pozytywną, ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i ocenę negatywną.

³ Dz. U. Nr 21, poz.104.

- pominięciu przepisów art. 3 i 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁴, (zwanej dalej „ustawą Pzp”), przy zawarciu, w okresie objętym kontrolą, 37 umów sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia usług jej dystrybucji na potrzeby oświetlenia ulic.

1. Gmina realizowała obowiązek finansowania kosztów oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych określony w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (zwanej dalej „ustawą Pe”)⁵. W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 marca 2012 r. wydatki z tym związane wyniosły 3 597,6 tys. zł, co stanowiło 2,5% ogółu wydatków w tym okresie. Środki te przeznaczono na oświetlenie 52,4 km dróg gminnych (57,4% układu drogowego), 6,8 km dróg powiatowych (7,4%), 5,7 km dróg wojewódzkich (6,2%), 3,7 km dróg krajowych (4,1%), parkingów i parków.

W okresie objętym kontrolą Gmina nie wprowadzała wyłączeń oświetlenia w miejscach publicznych ze względów oszczędnościowych, co zostało potwierdzone przez zakład energetyczny. Nie wystąpiły też przypadki braku oprav w istniejącym oświetleniu (np. lamp zdjętych, uszkodzonych).

2. W Gminie prawidłowo wykorzystywano istniejącą infrastrukturę do oświetlenia jej przestrzeni publicznej. Zgodnie z danymi inwentaryzacji, przeprowadzonej w końcu 2011 r., do oświetlenia przestrzeni publicznej Gminy służy 2 041 punktów świetlnych, z których 1 785 (87,5%) stanowi jej własność, a 256 (12,5%) jest własnością Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. W 2012 r. nieoświetlonych było 22,6 km dróg, w tym 14 km dróg gminnych, 8 km dróg wojewódzkich i 0,6 km dróg powiatowych. Stanowiły one 25% długości wszystkich dróg usytuowanych na terenie Gminy. Brak oświetlenia dotyczył w większości terenów niezabudowanych. W 2012 r. zaplanowano wykonanie oświetlenia czterech nowych ulic i chodnika. Kolejne drogi Gmina planuje oświetlać sukcesywnie w miarę posiadanych środków finansowych.

3. W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 31 marca 2012 r. na zadania inwestycyjne dotyczące budowy oświetlenia ulicznego wydano łącznie 856,3 tys. zł, co stanowiło 0,6% ogółu wydatków w tym okresie. W wyniku realizacji wydatków inwestycyjnych na terenie Gminy powstały 302 nowe punkty świetlne. Na działania modernizacyjne i naprawcze mające na celu utrzymanie prawidłowego działania oświetlenia ulicznego w badanym okresie wydatkowano łącznie 329,2 tys. zł, co stanowiło 0,23% ogółu poniesionych wydatków Gminy. Na konserwację oświetlenia ulicznego wydatkowano 204,6 tys. zł.

Na pozytywną ocenę zasługuje pozyskanie przez Gminę w okresie objętym kontrolą dofinansowania w ramach działania 6.1 Kultura z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 z przeznaczeniem na realizację projektu pn. *Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego Jabłonna przez remont elewacji zabytkowego budynku urzędu Gminy w Jabłonie wraz z rewitalizacją i oświetleniem jego otoczenia oraz przez promocyjne wydawnictwa*, którego częścią była budowa oświetlenia parku przy Urzędzie Gminy.

Do końca I kwartału 2012 r. przeprowadzono modernizację oświetlenia ulicznego polegającą na wymianie wszystkich rtęciowych opraw oświetleniowych na energooszczędne lampy sodowe. Właściwą eksploatację urządzeń oświetleniowych zapewnia ich bieżąca konserwacja przeprowadzana przez firmę zewnętrzną. Gmina realizuje w ten sposób przedsięwzięcia zawarte w Projekcie założeń Gminy Jabłonna na lata 2006 – 2020, w zakresie stosowania środków poprawy efektywności energetycznej na jej terenie.

---

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759.

⁵ Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.

4. Kontrola wykazała, że Gmina niewywiązała się, w terminie określonym art. 17 ustawy zmieniającej Pe, z obowiązku aktualizacji Projektu założeń, uchwalonego przez Radę Gminy w dniu 17 października 2007 r. Jak wyjaśnił z-ca Wójta p. Tadeusz Rokicki wynikało to z przeoczenia terminu aktualizacji na skutek spiętrzenia zadań Referatu Gospodarki Komunalnej, wynikającego z długotrwałej nieobecności dwóch pracowników oraz zmian kadrowych m.in. na kierowniczym stanowisku.
5. W okresie objętym kontrolą Gmina przeprowadziła 11 postępowań o udzielenie zamówień publicznych, które dotyczyły zadań z zakresu oświetlenia przestrzeni publicznej. Analiza pięciu zamówień (wśród których cztery dotyczyły budowy oświetlenia chodnika, a jedno konserwacji oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Jabłonna) wykazała, że przeprowadzono je zgodnie z przepisami ustawy Pzp.

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2012 r. Gmina zawarła z PGE Obrót S.A. na czas nieokreślony 37 kompleksowych umów sprzedaży energii elektrycznej oraz świadczenia usług jej dystrybucji na potrzeby oświetlenia poszczególnych ciągów ulic w Jabłonie⁶. Umowy te zostały zawarte z pominięciem przepisów art. 3 i 4 ustawy Pzp. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że od 1 lipca 2007 r. nastąpiła zmiana ustawy Pe, polegająca m.in. na dodaniu art. 4j stanowiącego, że odbiorcy paliw gazowych lub energii mają prawo zakupu tych paliw lub energii od wybranego przez siebie dostawcy. Oznacza to, że od tego momentu zawarcie nowych umów przez Gminę powinno zostać poprzedzone wyborem dostawcy energii w trybie określonym w ustawie Pzp. Konieczność stosowania prawa zamówień publicznych nie oznacza natomiast rewidowania przez Gminę z dnia na dzień umów zawartych przed dniem 1 lipca 2007 r.

Na konieczność stosowania przez jednostki samorządu terytorialnego podstawowych, konkurencyjnych trybów udzielania zamówień publicznych na sprzedaż i dystrybucję energii elektrycznej wskazują również Prezesi Urzędu Regulacji Energetyki i Urzędu Zamówień Publicznych w Komunikacie z dnia 24 kwietnia 2008 r.⁷ oraz opracowany na zlecenie Wójta szczegółowy raport kosztów zakupu energii elektrycznej dla obiektów Gminy Jabłonna i działań optymalizacyjnych w tym zakresie⁸ (zwany dalej *Raportem*). Pomimo przedstawienia w *Raporcie* możliwości obniżenia kosztów ponoszonych przez Gminę na oświetlenie przestrzeni publicznej o blisko 76 tys. zł rocznie, działania Wójta ograniczyły się do zmiany grup taryfowych oraz wynegocjowania z zakładem energetycznym niższych cen energii elektrycznej. Gmina uznała, że zawarcie umów kompleksowych na sprzedaż i dystrybucję energii, z uwagi na zaproponowane przez zakład energetyczny warunki, realizowało zasadę oszczędności i efektywności wydatków i zapewniało terminową realizację zadań bez przerw w dostawie energii.

W ocenie NIK, dla realizacji celu w postaci jak najbardziej efektywnego wydawania publicznych pieniędzy, w szczególności przeznaczonych na zakup energii elektrycznej, skutecznym narzędziem może okazać się przetarg publiczny.

6. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia rozpatrywanie skarg i wniosków w sprawach związanych z oświetleniem. Do Urzędu Gminy w Jabłonie w kontrolowanym okresie wpłynęły dwie skargi dotyczące oświetlenia dróg publicznych. Obie sprawy zostały załatwione w terminie określonym w art. 237 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego⁹. Skarżący zostali prawidłowo zawiadomieni o sposobie rozpatrzenia tych skarg.

⁶ Przed 2009 r., począwszy od czerwca 1981 r., Gmina zawarła na czas nieokreślony 79 umów.

⁷ w sprawie stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655) w zakresie dostaw energii elektrycznej.

⁸ Opracowany w dniu 1 kwietnia 2009 r. przez Energy Solution Sp. z o.o. za kwotę 4 270 zł.

⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. (Dz. U z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

*

*

*

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Dokonanie aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
2. Zapewnienie wyboru sprzedawców energii elektrycznej zgodnie z wymogami ustawy Prawo zamówień publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli, Departament Administracji Publicznej NIK, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Wójt w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Wójt prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.